

Niedziela
27
Września
2009

Śremski Kurier Biblioteczny Nr 1

Biblioteka
Publiczna Miasta i Gminy
im. Heliodora Świąckiego
w Śremie

NAJLEPSZE
W POLSCE

ŚREM

W numerze:

Jak za dawnych lat... , Akt – Amatorska Kompania Teatralna , Kto pisał o promenadzie, Jak to z promenadą było... , Co w Bibliotece?
Heliodor Świącki - patron Biblioteki, Wydarzenia sprzed stu lat, Ogłoszenia drobne na Śrem i okolice

wydanie
okolicznościowe

JAK ZA DAWNYCH LAT ...

Przechadzki po promenadzie z atrakcjami trupy teatralnej „TEATR NA BRUKU” z Wrocławia, prezentacja modelu ławeczki Heliodora Świąckiego, kawiarenka „U HELIODORA”, dobra muzyka retro, lody

na patyku, cukrowa wata i wiele innych atrakcji czekać będzie na mieszkańców Śremu i okolic w dniu 27 września w godzinach popołudniowych na promenadzie nad Wartą. Wszystkich mieszkańców Śremu i okolic zaprasza Urząd Miejski i Biblioteka Publiczna.

ZAPRASZAMY MIESZKAŃCÓW MIASTA I OKOLIC DO WSPÓLNEJ ZABAWY W STROJACH RETRO Z POCZĄTKU XX WIEKU i WZIECIA UDZIAŁU W KONKURSIE NA NAJLEPIEJ PREZENTUJĄCĄ SIĘ RODZINĘ (regulamin na dole strony)

Pomysł zorganizowania spotkania śremian na promenadzie zrodził się w Bibliotece Publicznej, a dzięki zainteresowaniu i poparciu pomysłu przez Burmistrza Śremu, projekt nabrał szerszego formatu. Wszystko zaczęło się od pomysłu ustawienia ławeczki Heliodora Świąckiego na promenadzie i chęci przypomnienia tego miejsca jako terenu spacerowego. Podczas imprezy zaprezentowany będzie projekt pomnika wielkiego śremianina, autorstwa Piotra Garstki. Odlew z brązu, w całej okazałości, podziwiać będzie można na wiosnę przyszłego roku, kiedy to planowana jest kolejne spotkanie na promenadzie. A już teraz możemy cieszyć się tym odzyskanym miejscem do spacerów i poczuć się trochę jak za dawnych lat. Spotkajmy się nad Wartą w niedzielne popołudnie, 27 września!

Zapraszamy wszystkich mieszkańców Śremu i okolic w strojach z początku XX wieku do wspólnych przechadek po promenadzie i skorzystania z przygotowanych atrakcji. Uprasza się również rodzimych muzyków do umilania spacerów muzyką wykonywaną na żywo na różnych instrumentach. Wszak przecież tu, nad Wartą, często rozbrzmiewał głos trąbki niezapomnianego Pana Mariana Zielińskiego, który to miejsce umiłowal sobie do solowych koncertów, aby w harmonii brzmiała muzyka i przyroda, a zasłuchani mieszkańcy grodu łagodlili swoje obyczaje. Szanujmy to miejsce, korzystajmy z jego uroku i dbajmy o nie! Tak, by nikt nie groził nam palcem, jak Burmistrz (na zdjęciu obok), który podczas otwarcia promenady zdaje się mówić: *Żeby mi tu był porządek!*

Jak za dawnych lat
Zapraszamy na Promenadę

niedziela, 27 września 2009r.
od godz. 15.00

PROGRAM:

- od godz. 14:30 – czynna kawiarenka U HELIODORA w piwnicy biblioteki (wyszynk i obsługa – restauracja Cafe ole)
- krótkie rejsy statkiem „Bajka” wzdłuż promenady - godz. 14:00, 15:15 i 16:30 (bilety do nabycia na statku)
- godz. 15:00 - prezentacja projektu ławeczki Heliodora Świąckiego (początek promenady)
- godz. 16:00 – spektakl FOTOGRAF - zdarzenie teatralne w wykonaniu TEATRU NA BRUKU z Wrocławia (promenada, scena przy wejściu do willi oficerskich)
- godz. 17:30 rozstrzygnięcie konkursu na najlepiej prezentującą się rodzinę w ubiorach z epoki – początek XX wieku (nagroda niespodzianka!)

Stoiska i kramy (od 15:00 do zmierzchu, wzdłuż promenady): muzyka na żywo na różnych instrumentach, foto-retro (fotograf, dagerotypy, galeria – zdjęcia od ręki), AKT – Amatorska Kompania Teatralna (prezentacja strojów scenicznych), bezpłatny numer „Śremskiego Kuriera bibliotecznego”, book crossing (wędrujące książki), rękodzieło artystyczne – „Moje hobby”, maszyna krawiecka NAUMANN „na korbkę”, przedzenie na kołowrotku, kwiatciarnie i kwaciarki, inne atrakcje: lody na patyku, wata cukrowa, baloniki,

FOTO: Jan Zalewski

Fotograf

Spektakl TEATRU NA BRUKU

Przedstawienie w konwencji niemego kina. Atelier fotograficzne w stylu retro i jego fotograf czytający w myślach widzów – klientów, by spełnić ich wszystkie życzenia, kimkolwiek są (kobieta, mężczyzna, dzieckiem). Wszystko się może zdarzyć – pojawiają się słynne postacie filmowe i baśniowe, atrakcyjne pejzaże. Dramaturgia spektaklu zakłada udział widza w przedstawieniu, który zaproszony staje się aktorem. Finezję i czar działania fotografa burzy zagadkowy asystent... „Jeśliś sympatyczny poczujesz się dowartościowany. Ponuraka, pysznego, nadętego spotka tu zasłużony zimny przysnec... Gagi, zaskakujące zwroty akcji, gonitwy, wciąganie w wykreowany świat pantomimy przygodnych widzów. I tym razem się udało: miło jest przecież gościć choćby na chwilę w świecie burleski i slapsticku.”

Gazeta Rybnicka

Grzegorz Walczak

Scenariusz i reżyseria: Bogdan Michalewski, Marek Oliwa

Muzyka: jazz tradycyjny

Malarstwo: Wiesław Drzewiecki

Występują: Dariusz Bronowicki, Dariusz Lemieszek, Bogdan Michalewski, Marek Oliwa, Jarosław Paczkowski, Justyna Piotrowska-Gierok (4 osoby)

Źródło: www.teatrnabruku.pl

NASZ TEATR NIEDUŻY

Grupa teatralna AKT (Amatorska Kompania Teatralna) powstała w 2001 roku. W jej skład wchodzi dwadzieścioro bliskich sobie ludzi, przyjaciół od lat, którzy postanowili spędzać swój wolny czas, robiąc teatr amatorski.

Na scenę zaadaptowaliśmy strych Stolarni Marka Nowaka, który stał się dla nas magicznym miejscem. Zaczarowuje nas regularnie, gdy raz w tygodniu przychodzimy tam

na próby, a my z kolei raz na jakiś czas zmieniamy go - to w mieszczański salon, to w bajkowy las, czy w końcu w kulisy rewiowego teatrzyku. To sceneria naszych przedstawień. Udało nam się dotychczas zrealizować 5 spektakli - w kolejności, jak powstawały to: "Igraszki z diablem"

Jana Drdy, „Betlejem Polskie” Lucjana Rydla, „Dom otwarty” Michała Bałuckiego, „Morderstwo na plebanii” Agathy Christie i „Żołnierz królowej Madagaskaru” wg tekstu Juliana Tuwima.

Zabawa w teatr, jak określamy nasze działania, daje nam dużo radości, a nasza wierna publiczność przy okazji każdej kolejnej premiery utwierdza nas w przekonaniu, że to, co robimy, ma sens.

M.B.

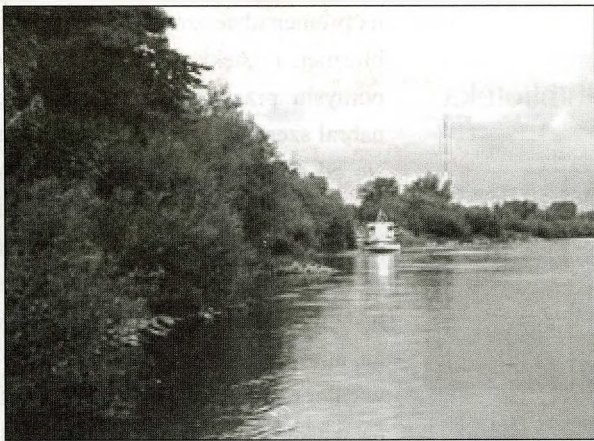
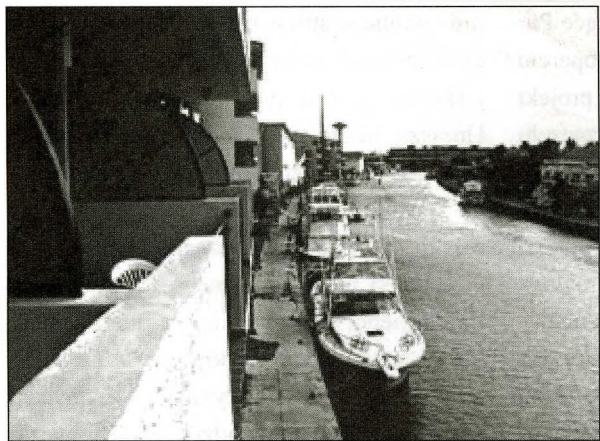
REGULAMIN KONKURSU RETRO NA NAJLEPIEJ PREZENTUJĄCĄ SIĘ RODZINĘ

1. Do konkursu zgłaszamy rodzinę minimum 3- osobową, prezentującą się w ubiorach z początku XX wieku (dzieci, rodzice, dziadkowie, ciotki, wujkowie, kuzyni)
 2. Zgłoszenia należy dokonać do godz. 17.00 podczas imprezy „Jak za dawnych lat...” w studiu fotograficznym ZŁOTY LIŚĆ (początek promenady). Po przyjęciu zgłoszenia, w studiu wykonanie zostanie bezpłatne „rodzinne zdjęcie”.
 3. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi ok. godz. 17.30, po spektaklu „Fotograf” Teatru na Bruku (scena przy wejściu do willi oficerskich).
 4. Najlepiej prezentującą się rodziną otrzyma nagrodę niespodziankę!
- POKAŻ JAK SIĘ UBIERALI TWOI DZIADKOWIE I PRADZIADKOWIE !

Ktoś może się zastanowić o czym właściwie będzie ten tekst, bo przecież nijak nie przystaje do tego, co dziś możemy zobaczyć nad naszą rzeką – Wartą. Istotnie, dziś na miejskim odcinku rzeki mamy okazję zobaczyć co odważniejszych śremian, którzy nie obawiając się „uczujących” w krzakach amatorów „kwaśnych jabłek” decydują się na spacer z psem. No i oczywiście zdarzają się wędkarze, ale ten narodek jest odporny na wszystko i siadzie wszędzie tam, gdzie jest trochę wody. Poza tym rzeki, która historycznie zadecydowała o powstaniu miasta, dla tego miasta dziś nie ma. Nie tylko w Śremie zresztą, to jednak nie powinno zwalniać z potrzeby innego, niż dziś spojrzenia na usytuowanie nad rzeką i na płynące z tego faktu potencjalne korzyści.

Warto o Warcie

– Siedzę sobie w przytulnej knajpce z widokiem na Wartę. W perspektywie widzę idących oświetlonym, nadrzecznym bulwarem ludzi, a w nieodległej wypożyczalni sprzętu wodnego panuje spory ruch. Podobnie zresztą jak w licznych, po sąsiedzku usytuowanych knajpkach i na terenach rekreacyjnych. Woda, pieszo i na rowerach ciągną ludzie, bo w śremskiej muszli koncertowej ma dziś wystąpić... – tu muszę się zatrzymać, bo przecież ktoś może wiedzieć, kto będzie gwiazdą estrady za lat kilka czy kilkanaście.

rze to ładniejsze. Przykładem może być chociażby to, że Poznań już wiele razy przegrał z Wrocławiem właśnie dlatego że ten ostatni potrafił się ładniej zaprzyjaźnić z rzeką.

Położenie nad rzeką to niewątpliwy kapitał. Wiedzą o tym w Wiedniu, o który Dunaj zaledwie zahacza, a jednak jest wykorzystywany do maksimum. Wiedzą o tym w Rzymie i w Paryżu. Czas, żeby przypomnieć sobie o tym także Śrem. Może być piękniejszy, stać się lepszym miejscem do życia. Nie można także zapominać, że na

urodzie też robi się interesy

Takie spojrzenie na nasze położenie nad Wartą jest tym ważniejsze, że w Poznaniu już wzięto się do pracy. Podczas drugiej „Debaty warciańskiej”, która odbyła się 19 stycznia zaprezentowano wizję architektoniczno

„TYDZIEŃ” POPROWADZI

W żadnym razie nie przeceniając roli i znaczenia naszego tytułu zdecydowaliśmy się na to, by wywołać ten temat i pilotować go do możliwie szczęśliwego finału. Jesteśmy przekonani, że w Śremie nie brakuje ludzi, którzy podobnie jak my patrzą na przyszłość Śremu i podobnie jak my zechcą zaangażować swoją wiedzę, doświadczenie i czas na rzecz wykreowania wizji Śremu odwróconego twarzą do Warty.

Dzisiejszą publikację chcemy potraktować jako przyczynek do szerokiej dyskusji. Wierzmy, że zechcą się w niej wypowiedzieć zarówno samorządowcy, jak najróżniejsze działające organizacje i zwykli

Śremianie.

Każdemu udostępnimy chętnie miejsce na naszych łamach i wierzymy, że uda się nam wspólnie doprowadzić do poważnej debaty na temat tego co i jak można zrobić, by ostatecznie przywrócić rzekę miastu, a miasto rzece.

W Wielkopolsce nad Wartą leży ponad 30 gmin i powiatów. W dawnych wiekach przede wszystkim nad rzekami budowano osady. Mieszkańcy mieli dzięki rzece dostęp do wody, możliwość nawadniania pól, łatwiejszą komunikację i tym podobne. Dziś położenie nad rzeką dalej otwiera różne możliwości, tyle, że w Polsce, nie umiemy ich wykorzystać. Tylko w Polsce, o czym przekonał się każdy kto choćby trochę podróżował po Europie. Tam miasta i miasteczka odwrócone są „twarzą do rzeki” potrafią wykorzystać atut jakim jest położenie nad płynącą wodą.

INNI JUŻ MYŚLĄ

Powiem wprost, choć nie jestem rodowitym śremianinem i nie potrafię przywołać z pamięci tego jak się kształtowały w przeszłości relacje pomiędzy miastem, a rzeką, to wiem z opowiadań starszych mieszkańców miasta, że jeszcze po wojnie można było pójść na spacer wzdłuż miejskiego odcinka Warty, tzw. promenadą. Sam pochodząc z Wrocławia wiem doskonale, że tam na licznych odcinkach Odry były, są, a ostatnio rozbudowują się turystyczne i rekreacyjne obiekty bezpośrednio związane z sąsiedztwem rzeki. Nie będę już wspominał o niezliczonych francuskich miastach i miasteczkach, które jeśli tylko mają to szczęście, że przez ich teren przepływa rzeka natychmiast potrafią to wykorzystać.

O dzisiejszym zagospodarowaniu przez Śrem Warty nie ma co nawet wspominać, jednak przecież nie musi tak być zawsze, tym bardziej że sąsiedzi coraz głośniejszą mówią o konieczności zwrócenia się ku rzece.

W Poznaniu odbyły się już dwie tak zwane „Debaty Warciańskie” podczas których przy jednym stole zasiedli ekolodzy, architekci i radni by debatować nad tym jak przywrócić miasto rzece

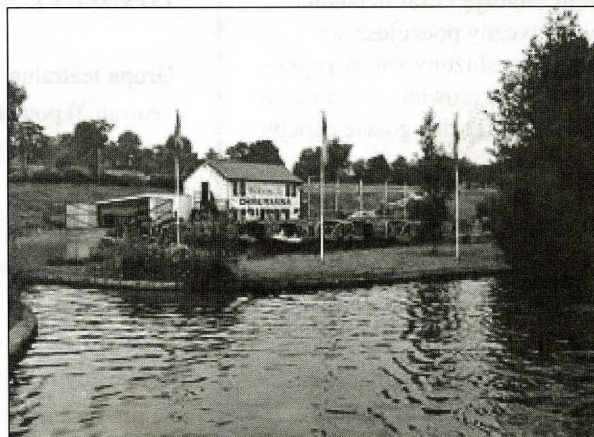
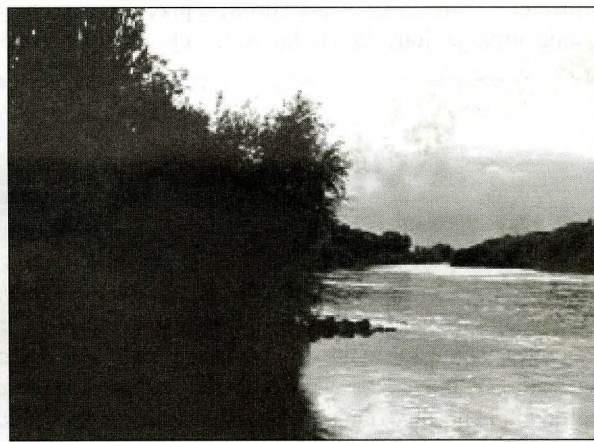
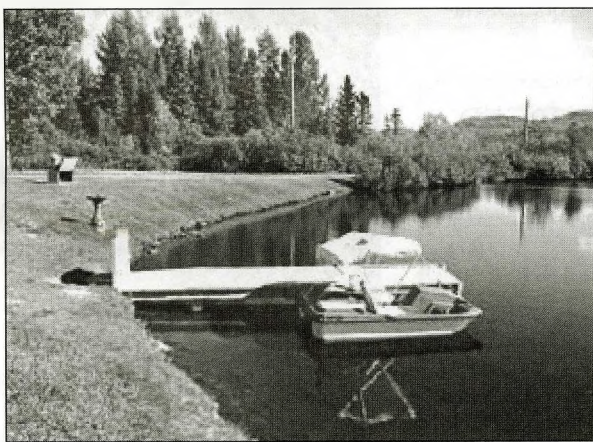
bądź rzekę miastu.

Wprawdzie wielu może to uznać za futurystyczne wizje, to już dziś w stolicy Wielkopolski mówi się coraz głośniejszą o rozlicznych możliwych funkcjach. Urbanistycznych, turystycznych i rekreacyjnych wynikających z położenia nad Wartą, ze stworzeniem turystycznej drogi wodnej z Berlina do Poznania włącznie. Odbyły się już nawet spotkania z przedstawicielami niemieckich samorządów, którzy twierdzą, że w Niemczech byłoby chętni na pokonywanie tej trasy.

Tu znowu trzeba odwołać się do zachodnich wzorców, a tam turystyka rzeczna jest już dziś ogromnie popularna i coraz popularniejsza. Ludzie przemierzający europejskie kraje na pokładach większych i mniejszych jednostek pływających to codzienność i moda. Tyle tylko, że do tego potrzebna jest odpowiednia infrastruktura. Jak dotąd na terenie Wielkopolski, na Warcie powstała jedna przystań o charakterze turystycznym.

O ODWAGĘ PATRZENIA

Ignorowanie położenia Śremu nad rzeką, szczególnie w sytuacji kiedy inni prędzej czy później – choć raczej prędzej – postanowią wykorzystać ten atut jest niedopuszczalne. I to nie tylko

Zagospodarowanie nadbrzeża rzeki (fot. po lewej) leży w naszym wspólnym interesie. Promenady, alejki, trasy rowerowe, porty, przystanie nadbrzeżne są nie tylko ozdobą, ale i chlubą miasta, jednocześnie korzystnie wpływając na jego walory estetyczne i turystyczne

ze względów estetyczno-rekreacyjnych. Nie jest tajemnicą dla nikogo kto nieco bardziej się interesuje geografią inwestycji w Polsce, że umiejętne wykorzystanie położenia nad rzeką wpływa nie tylko na jego atrakcyjność turystyczną, ale i na zainteresowanie inwestycjami w nim. Mając do wyboru dwa podobne miasta, niemal każdy inwestor wybierze

-urbanistycznego rozwoju obszarów nadwarciańskich. I nie robili tego amatorzy, bo zajęli się tym między innymi prof. Marian Fikus z Politechniki Poznańskiej, Ewa i Stanisław Sipińscy z Pracowni Architektonicznej E.S. Sipińscy (autorzy odnowionego Mostu Rocha nad Wartą), Piotr Libicki z Instytutu Sobieskiego, Wojciech Ryżyński z

Mamy nadzieję, że w niedługim czasie uda się nam zorganizować podobną do poznańskiej „Debatę warciańską” która powinna skupić zarówno śremskie środowiska zainteresowane tym tematem, jak i być może ludzi z sąsiednich gmin, bo tu akurat interes jest wspólny.

Andrzej Sztyler

Jak to z Promenadą było...

MEDIA DONOSIŁY

ŚREM - Przy promenadzie staną ławeczki historyczne

Źródło: <http://poznan.naszemiasto.pl/wydarzenia/981948.html>

Adrian Domański

2009-04-02 07:51:00

Trasa spacerowa nad Wartą w Śremie to dawnej tradycyjne miejsce spotkań mieszkańców miasta. Od lat jednak była zaniedbana. Ostatnimi śremianami, którzy z niej korzystali, byli uczniowie z prawobrzeżnej części miasta, chodzący nią na skróty do wybudowanej po drugiej stronie rzeki (w połowie ubiegłego wieku) szkoły podstawowej.

Sytuacja ma się zmienić już tego lata. Rozpoczęto bowiem prace mające przywrócić promenadzie dawną świetność.

Niemal kilometrowa trasa spacerowo-rowerowa będzie wyłożona stylizowanymi płytami chodnikowymi, od rzeki oddzielać ją mają również stylizowane łańcuchy na żeliwnych słupkach. Szlak zostanie oświetlony przez kilkadziesiąt (również „zabytkowych”) latarni. Wszystkie elementy mają być „wandalooodporne”.

Wzdłuż całego niemal kilometrowego odcinka trasy – wiodącego na wysokości historycznej ulicy Mickiewicza – mają ponadto stanąć tak zwane ławeczki historyczne. Na nich śremianie będą mieli okazję odpocząć w towarzystwie nieżyjących mieszkańców miasta, którzy wywarli największy wpływ na lokalne środowisko. Pierwszą wybitną postacią uhonorowaną w ten sposób będzie Heliodor Święcicki – jeden z twórców Uniwersytetu Poznańskiego, dzisiejszego Uniwersytetu Adama Mickiewicza, a także jego pierwszy rektor.

Ławeczka z rzeźbą lekarza i społecznika ma stanąć na początku promenady, tuż przy moście na rzece oraz przy bibliotece publicznej imienia wielkiego śremianina. Okazja jest po temu podwójna. Po pierwsze, pochodzenie lekarza, po drugie natomiast, w tym

roku przypada rocznica 90-lecia założenia wszechnicy, od której zaczęła swoją historię poznańska uczelnia. (...)

Kto oprócz Heliodora Święcickiego pojawi się na ławeczkach? Rozmawialiśmy o tym z Adamem Lewandowskim, burmistrzem Śremu. Ze współczesnych postaci wymienia muzyka Mariana Zielińskiego oraz zmarłego niedawno Jerzego Jurgę.

– Historycznie to mogliby być bracia Barscy czy książd Wawrzyniak – mówi burmistrz. – Osób, których działalność wywarła piętno na mieście, jest sporo.

Pojawił się również pomysł, aby promenada łączyła muzeum, ośrodek kultury i bibliotekę. Żeby jednak tak się stało, muszą powstać zejścia od tych instytucji nad rzekę.

Burmistrz Lewandowski wspomina, że przy promenadzie stał kiedyś kiosk z napojami, w którym spacerowicze mogli się zaopatrzyć. Promenada jako miejsce rekreacyjne dla śremian ma zaistnieć znów latem tego roku.

Prace na promenadzie dobiegają końca

Źródło: <http://www.srem.pl/Nasze-miasto/Aktualnosci/2009/maj/Dobiegaja-konca-prace-na-promenadzie.aspx>

28 maja 2009

Prace przy budowie promenady dobiegają końca. Obecnie po położeniu nawierzchni z kostki brukowej i zamontowaniu gustownych lamp, ekipa remontowa instaluje kute łańcuchowe balustrady. Wcześniej wzdłuż całej trasy został zamontowany w podłożu drenaż, który uniemożliwi podmycie kostki brukowej przez wodę. Prace wykończeniowe potrwać jeszcze kilka dni.

Niemal kilometrowy, nowy dukt spacerowy będzie wiodł brzegiem Warty od mostu przy Bibliotece Publicznej, obok willi oficerskich, tuż za plenerem Śremskiego Ośrodka Kultury, Muzeum Śremskiego oraz Przedszkół Słoneczna Gromada, aż do popularnego „Klasztoru” - Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego. Promenada będzie doskonałym łącznikiem z instytucjami kulturalnymi. Biblioteka Publiczna planuje zamontowanie ławeczki poświęconej swojemu patronowi - Heliodorowi Święcickiemu, a Muzeum Śremskie dosłownie „otworzy się” dla spacerowiczów i przebuduje wejście do muzeum od strony Warty oraz dziedziniec znajdujący się przy nowej galerii. Promenada doskonale będzie się komponować pomiędzy brzegiem Warty, a zielenią okazałych drzew. Przy promenadzie rośnie aż 12 pomników przyrody: 6 olch czarnych oraz 6 jesionów wyniosłych, a niedaleko od wielu lat bije tajemnicze źródło. Całość promenady zostanie włączona

do miejskiej sieci monitoringu.

Otwarcie promenady nastąpi już podczas Dni Śremu w sobotę 6 czerwca br. o godz. 15.30. Otwarcie towarzyszyć będzie pokaz wędkarstwa rzutowego w wykonaniu Koła 129 PZW „Odlewnik”. Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców do udziału w tym ważnym wydarzeniu.

projekt ławeczki Heliodora Święcickiego autorstwa Piotra Garstki

Dni Śremu 2009

Z Wikinews, wolnego źródła informacji. <http://pl.wikinews.org>

8 czerwca 2009

(...) O godzinie 15:30 dokonano uroczystego otwarcia promenady nad Wartą. Wstęgę przeciął najstarszy śremianin przybyły na uroczystość. Burmistrz miasta Adam Lewandowski

zapowiedział kontynuację budowy deptaku. Po tym mieszkańcy miasta oraz goście z miast zaprzyjaźnionych: Bergen w Niemczech i Rožnow w Czechach udali się do galerii przy Muzeum Śremskim. Otwarto tam wystawę fotografii podróżnika Kazimierza Nowaka, który przebył Afrykę pieszo i rowerem. Przy tej okazji można było zwiedzić

wystawy w muzeum, m.in. wystawę „Wyszło z użycia” prezentującą przedmioty używane za czasów PRL-u, w tym skuter „Osa”, adapter „Bambino”. (...)

Dni Śremu 2009 za nami

Źródło: www.srem.pl

9 czerwca 2009

Ważnym punktem sobotniego programu było otwarcie Promenady. Miejsce, które ozdabia nabrzeże Warty i zachęca do spacerów, spotkało się z bardzo miłym przyjęciem przez mieszkańców. O godz. 15.30 na promenadzie

zgromadził się tłum Śremian chcący przejść nową trasą. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonał najstarszy obecny wówczas mieszkaniec - pan Rozynek. Po tym cały korowód przeszedł do Muzeum Śremskiego, w którym zainstalowano wystawę „Afryka Kazika”.

ŚREM - Promenada ciężko przeszła próbę wody

źródło: <http://srem.naszemiasto.pl/wydarzenia/1021131.html>

Adrian Domański

2009-07-07 07:45:00

Kilometrowy szlak nad rzeką z oświetleniem, ławeczkami i opisaną trasą przyrodniczą oddano do użytku na początku czerwca. Zaraz potem przyszły deszcze, które niepokoiły niektórych naszych czytelników.

Jeszcze zanim trasę uruchomiono, niektórych interesowały sposoby zabezpieczenia chodnika na wysokim (lewym) brzegu rzeki przed podmywaniem go przez Wartę oraz przed litrami spływającej ze skarpy deszczówki.

Krótko po inauguracji szlaku w miejscach, gdzie znajdują się cieki wodne, podbudowa szlaku została poważnie nadszarpnięta. Dorota Gandecka, rzeczniczka prasowa Urzędu Miejskiego w Śremie, wyjaśniała: „Projekt budowy promenady podlegał uzgodnieniom z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej, który nie wskazał konieczności wykonania dodatkowego zabezpieczenia przed

zalewaniem przez Wartę” – napisała urzędniczka.

Uspokajała również, że szlakowi nie zagrazi spływająca z góry woda.

– Drenaż chroni chodnik przed wodami gruntowymi, które odprowadzane są do Warty pod nawierzchnią chodnika – tłumaczyła Dorota Gandecka.

Niestety, po ostatniej fali opadów sytuacja nie wygląda tak dobrze, jak by tego chcieli urzędnicy. Woda wymyła niezabezpieczony nasyp pod chodnikiem. By zobaczyć, jak to wygląda, nie trzeba nawet schodzić na szlak, wyrwy widać z mostu na rzece. Dodatkowo, na co zwrócili uwagę spacerowicze, w rozmiękłym gruncie pionu nie trzymają ozdobne słupki. Być może radą na to – jak podpowiadają osoby korzystające ze szlaku – mogłoby być nasadzenie roślin, czego nie zrobiono, po wykarczowaniu (przed budową) krzaków podtrzymujących nasyp.

ZWIEDZAJ Z NAMI

Wakacyjne turystyczne szlaki, wyznaczone w tym roku przez bibliotekę, wiodły przez wiele interesujących miejscowości. W czerwcu zwiedziliśmy Skansen Miniatur Architektonicznych w Pobiedziskach, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy oraz Ostrów Lednicki. W lipcu odbyła się wyprawa do Międzyrzeckiego Rejonu Umocnień - największej atrakcji Ziemi Lubuskiej, jednego z najciekawszych i największych obiektów pomilitarnych w Europie. Na początku sierpnia pojechaliśmy do Torunia - miasta, które ma „gotyk na dotyk”. Trasa wycieczki wiodła spod Mostu Piłsudskiego poprzez Bulwar Filadelfijski, Bramę Żeglarską, Krzywą Wieżę, mury obronne, ruiny zamku krzyżackiego, Katedrę Świętych Janów, Dom Kopernika aż na Rynek Staromiejski. Po półgodzinnym odpoczynku wśród zabyt-

ków i wydarzeń artystycznych (m.in. Międzynarodowy Festiwal Światła oraz Artus Jazz Festiwal) udaliśmy się na seans pt. „Makrokosmos” do Planetarium. Do Śremu wróciliśmy może trochę zmęczeni, ale jakże urzeczeni pięknym szlakiem ceglanego gotyku i bogactwem zabytków Torunia. Wakacyjne wyprawy zakończyliśmy na Jarmarku Chmielo-Wikliniarskim w Nowym Tomyślu, gdzie zwiedziliśmy Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa, uczestniczyliśmy w pokazach wyplatania wikliny oraz podziwialiśmy niepowtarzalne formy wiklinowe wykonane podczas Ogólnopolskiego Pleneru Wikliniarskiego „Artystyczne i użytkowe formy przestrzenne z wikliny”. W czterech wakacyjnych wyprawach uczestniczyło łącznie 200 sympatyków bibliotecznych wycieczek. Na kolejne wyjazdy zapraszamy za rok.

PLASTYCZNIE NA JEZIORANACH

W czasie tegorocznych wakacji, w filii biblioteki na Jezioranach, dzieci spotykały się w każdy wtorek na zajęciach czytelnictwa - plastycznych, gdzie poznawały nowe teksty literackie oraz miały możliwość ilustrowania ich w różnych technikach (np. decoupage, filcowanie). Przygotowały z plastikowych butelek kukielki, tworzyły z kamieni zwie-

rzęta. Na zakończenie wakacji uczestnicy zajęć wspólnie wykonały owocowe szaszłyki, postacie z warzyw i pyszne sałatki, które bardzo wszystkim smakowały. Dziękujemy pani Kasi Stachowskiej - Mendiya i pani Kasi Piaseckiej za pomoc w organizowaniu spotkań. Podobne zajęcia będą kontynuowane w ciągu roku szkolnego.

ŚWIAT W ETERZE – DLA CIEKAWYCH ŚWIAT@

Po wakacyjnej przerwie, we wrześniu, biblioteka wznawia wykłady w Uniwersytecie Ludzi Ciekawych Świat@. Spotkania odbywać się będą w ostatnie czwartki miesiąca o godz. 18.15 w Collegium Heliodora Święcickiego. Nowy rok akademicki dla ciekawych świata rozpocznie się 24 września wykładem „Świat

w eterze - krótkofalarskie pasje Przemysław Gołembowski”. Wykładowca opowie o swoim hobby, dzięki któremu nawiązuje łączność z całym światem i podróżuje po wielu kontynentach. Zapraszamy wszystkich członków Uniwersytetu oraz osoby zainteresowane - szczególnie śremskich krótkofalowców z Klubu „LAMBDA” SP3PKC.

Heliodor Święcicki - patron Biblioteki

Życie i działalność Heliodora Święcickiego przypadło na szczególnie trudny okres dla społeczeństwa polskiego pod zaborem pruskim oraz w pierwszych latach niepodległej Rzeczypospolitej. Urodził się 3 lipca 1854 roku w Śremie, w rodzinie której genealogia rodu sięga początków XVI stulecia, w której bardzo starannie kultywowano narodowe, polskie tradycje kulturowe oraz piękno mowy ojczystej. Naukę gimnazjalną rozpoczął w okresie powstania styczniowego. Miał rodzinne Śrem promieniowało wówczas życiem polskim na całą okolicę, pozostało w ścisłej łączności z kulturą Poznania. Gimnazjum do którego uczęszcza, szczyło się sporą liczbą wybitnych absolwentów. Byli to: ks. Piotr Wawrzyniak, powieściopisarz Teodor Jaske-Choiński, sławista Antoni Kalina oraz ks. Edmund Majkowski - członek Polskiej Akademii Umiejętności.

W 1863 roku w gimnazjum śremskim powstaje tzw. kółko Marianów noszące też nazwę Towarzystwa Tomasza Zana. Towarzystwo posiadało własne księgozbiór arcydzieł literatury polskiej, podręczników i dzieł naukowych. W organizacji tej wybitną rolę odegrał Heliodor Święcicki jako inspirator obchodzonych rocznie narodowych i ważniejszych wydarzeń w życiu Polaków pod wszystkimi zaborami.

Po ukończeniu gimnazjum w 1873 roku został studentem Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Wrocławskiego. Tam też włączył się czynnie do pracy w polskich organizacjach młodzieżowych, sercem pozostając w rodzinnej Wielkopolsce. Oprócz czynnego udziału w organizacjach młodzieżowych dodatkowo dokształcał się w różnych dziedzinach wiedzy humanistycznej. Tytuł dok-

MUZYCZNE INSPIRACJE WOJCIECHA KILARA

Biblioteka Publiczna zaprasza miłośników muzyki na nowy cykl spotkań z twórczością Wojciecha Kilara. Pierwsze pt. „Wojciech Kilar - asceta, kompozytorskie muzyczne szlaki w świetle biografii”, odbędzie się 18 września o godz. 18.30 w piwnicy biblioteki przy ul. J. Kilińskiego 2. Pozostałe spotkania odbywać się będą co miesiąc i poświęcone będą

takim tematom, jak: „Góry, żywioł, folklor w muzyce Mistrza Kilara”, „Na Jasnej Górze odkryłem wolną Polskę”, „Muzyka filmowa Wojciecha Kilara”, „Muzyczny patriotyzm”, „Nowatorstwo i artyzm” i inne. Spotkania, ze słuchaniem muzyki i prezentacją filmów o kompozytorze prowadzić będzie Grzegorz Pierchalski.

IV KONKURS JEDNEGO WIERSZA

Biblioteka Publiczna ogłasza coroczny Konkurs Jednego Wiersza dla dzieci i młodzieży w wieku 10 – 19 lat z terenu powiatu śremskiego. Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest nadesłanie do biblioteki do dnia 10 października b.r. jednego wiersza o dowolnej tematyce. Wyboru najlepszych utworów dokona komisja konkursowa powołana przez organizatora. Nagrodzone i wyróżnione pra-

ce zostaną opublikowane w tomiku wierszy wydanym przez organizatora oraz na stronie internetowej biblioteki www.biblioteka.srem.pl, gdzie również znajdują się szczegółowe regulaminowe. Osoba odpowiedzialna za realizację konkursu: Ewa Urbanowicz, tel.: 061-28 35 467. Patronat medialny: TV Relax, Tydzień Ziemi Śremskiej.

GRAJ NA FLĄŻOLECIE

Od października b.r. w filii biblioteki na Jezioranach dzieci kl. III – VI będą miały możliwość pobierania odpłatnej nauki gry

na flążolecie. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt; tel.: 0-61 28 33 448.

SPOTKANIA DYSKUSYJNEGO KLUBU KSIĄŻKI

Wakacje były również okresem spotkań miłośników książek. W lipcu członkowie klubu dyskutowali o reportażach Mariusza Szczygła zawartych w książce pt. „Gottland”, mówiących o totalitarnej Republice Czeskiej. *Autor nie ocenia zdarzeń, nie mówi co jest dobre a co złe, przedstawia fakty, ukazuje życie starego i młodego pokolenia, metody wychowawcze, stosunki dyplomatyczne z szefami rządów, artystami oraz pracownikami zakładu pracy.* W sierpniu klubowicze zajęli się książką Moniki Szwajc Pt. „Klub Mało Używanych Dziewic”. *Bohaterki omawiane przez nas lektury to kobiety, które parają się,*

jak same twierdzą, „poprawianiem rzeczywistości”, a ponieważ najskuteczniej działać w grupie, konstituują Klub Mało Używanych Dziewic... Powieść zawiera plejadę barwnych postaci opisywanych w inteligentny i subtelny sposób z dużą dozą humoru, niekiedy przedstawianych w sposób karykaturalny. ... „kontynuację losów tych niezależnych kobiet znajdziemy w kolejnych tytułach „Dziewice do boju” i „Zatoka trujących jabłuszek” - recenzuje jedna z czytelniczek. 28 września gorącą, jak zwykle dyskusję, rozpali na pewno „Oskarżony Pluszowy M.” autorstwa Clifford’a Chase’a.

100 lat temu – wydarzenia na świecie, w Polsce, w Śremie

1900

Wydarzenia w Polsce

22 lutego – w Łodzi aresztowano Józefa Piłsudskiego i zlikwidowano drukarnię *Robotnika*.

Lipiec – w Krakowie obchodzono 500-lecie Uniwersytetu Jagiellońskiego.

18 lipca – społeczeństwo polskie podarowało Henrykowi Sienkiewiczowi dworek w Oblęgorku w 25-lecie pracy twórczej pisarza.

20 listopada – w Bronowicach miał miejsce ślub poety Lucjana Rydla i Jadwigi Mikołajczykówny, który stał się tematem „*Wesela*” Wyspiańskiego.

Grudzień – rozpoczęto budowę obserwatorium na Śnieżce.

Liczebność Polaków wynosiła 17.123 tys., w tym: Królestwo Polskie 6.755 tys. (39,4%); Galicja i Śląsk Cieszyński 3.565 tys. (20,8%); zabór pruski 3.221 tys. (18,8%); zach. gubernie Rosji 886 tys. (5,2%); emigracja europejska i zamorska 2.696 tys.(15,8%).

Wydarzenia zagraniczne

Październik – norweski wynalazca Johann Vaaler domaga się patentu na swój wynalazek spinacza do papieru.

We Francji ukazał się francuski przekład *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza

Nowe książki

polskie: Henryk Sienkiewicz – *Krzyżacy*, Stefan Żeromski – *Ludzie bezdomni*
zagraniczne: L. Frank Baum – *Czarnoksiężnik z Krainy Oz* (*The Wonderful Wizard of Oz*), Joseph Conrad – *Lord Jim* , Zygmunt Freud – *O marzeniu sennym*.

Źródło: Wikipedia

Śrem

W śremskim gimnazjum zdał maturę Stanisław Zwierzchowski; prof. zwycz. inż. mechanik, wykładowca na University of Michigan i Politechnice Warszawskiej, twórca nowatorskich konstrukcji turbin wodnych.
Źródło: „*Słownik biograficzny Śremu*”

1901

Wydarzenia w Polsce

16 marca - w Krakowie w Teatrze Starym odbyła się premiera *Wesela* Wyspiańskiego.

20 maja – wybuchł strajk szkolny polskich dzieci we Wrześni

Listopad – ukazał się w krakowskim „*Czasie*” protest Henryka Sienkiewicza przeciwko prześladowaniu przez władze pruskie polskich dzieci we Wrześni. Odezwę zamieściły prawie wszystkie polskie dzienniki i wiele zagranicznych.

5 listopada – otwarto Filharmonię w Warszawie.

Grudzień – otwarto w Krakowie Przytulisko uczestników powstania polskiego w latach 1863/64. Mieściło się ono przy ul. Biskupiej i gromadziło 22 żyjących jeszcze w mieście weteranów.

Wydarzenia zagraniczne

17 marca – wystawa 71 obrazów Vincenta van Gogha w Paryżu, 11 lat po śmierci malarza, wywołała sensację

25 kwietnia – stan Nowy Jork, jako pierwszy w USA, wprowadza obowiązkowe tablice rejestracyjne na samochodach

14 sierpnia – Bridgeport: pierwszy lot pojazdu z silnikiem braci Wright.

24 października – nauczycielka z Michigan Annie Taylor, spłynęła w dół wodospadu Niagara w beczce i przeżyła.

Anglik Edward Henry opracował system identyfikacji osób na podstawie linii papilarynych.

Pierwszą operację plastyczną twarzy (czyli korekcję skóry twarzy i szyi – facelifting) przeprowadził chirurg berliński Eugen Hollander, pacjentką była polska arystokratka.

Wręczono pierwsze Nagrody Nobla

z fizyki – Wilhelm Conrad Röntgen
z chemii – Jacobus Henricus van ‘t Hoff
z medycyny – Emil von Behring
z literatury – Sully Prudhomme
nagroda pokojowa – Jean Henri Dunant, Frédéric Passy

Nowe książki

polskie: Janusz Korczak – *Dzieci ulicy* , Walery Przyborowski - *Szwedzi w Warszawie*
zagraniczne: Tomasz Mann – *Buddenbrookowie* (*Buddenbrooks - Verfall einer Familie*), Juliusz Verne – *Napowietrzna wioska* (*Le village aérien*) Herbert George Wells – *Pierwsi ludzie na księżycu* (*The First Men In The Moon*)

Źródło: Wikipedia

Śrem

19 lipca urodził się Czesław Kłaczyński; kupiec, urzędnik, powst. wlkp. Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. Zmarł 10 maja 2004 roku .

Źródło: “*Słownik biograficzny Śremu*”

1902

Wydarzenia w Polsce

Strajk szkolny w Królestwie Polskim.

15 listopada – uruchomiono Kolej Warszawsko-Kaliską.

Powstały pierwsze polskie filmy: *Powrót Birbanta* i *Przygoda dorożkarza*.

Warszawski *Tygodnik Ilustrowany* wydrukował pierwszy odcinek powieści Stefana Żeromskiego *Popioły*.

Maria Konopnicka z okazji 25-lecia pracy pisarskiej otrzymała od narodu dworek w Żarnowcu.

Bolesław Prus obchodzi 30-lecie pracy pisarskiej.

Wydarzenia zagraniczne

2 kwietnia - w Los Angeles otwarto pierwsze kino w Stanach Zjednoczonych.

31 grudnia - Robert Falcon Scott i Ernest Shackleton, badacze Antarktydy, dotarli na południe dalej niż ktokolwiek inny w tym czasie (82°17').

Został wysłany pierwszy telegram z Europy do Ameryki.

W Pradze ukazał się pierwszy przekład *Lalki* na język czeski.

Nowe książki

polskie: Wacław Gąsiorowski – *Huragan*, Stanisław Przybyszewski – *Śnieg*, Tadeusz Miciński – *W mroku gwiazd*, Władysław Orkan – *W roztokach*, Adolf Nowaczyński – *Malpie zwierciadło*

zagraniczne: Joseph Conrad *Jądro ciemności* (*Heart of Darkness*), *Młodość*, *U kresu sił*, Arthur Conan Doyle – *Pies Baskerville’ów*

(*The Hound of the Baskervilles*), Rudyard Kipling – *Takie sobie bajeczki* (*Just So Stories*).

Źródło Wikipedia

Śrem

Język polski - dotąd nadobowiązkowy- w roku 1902 został zupełnie wykreślony z listy przedmiotów wykładanych w śremskim gimnazjum.

Źródł: *Mulkowski P. „Gimnazjum i Liceum im. Gen. Józefa Wybickiego w Śremie”*

1903

Wydarzenia w Polsce

12 kwietnia – w Poznaniu otwarto pierwszy park publiczny, nazwany najpierw Ogrodem Botanicznym, a potem parkiem Wilsona.

Rozpoczął działalność, z inicjatywy Wincen-tego Lutosławskiego, krakowski oddział organizacji wychowania narodowego „Eleusis” propagującej wstrzeмиiężliwość: od alkoholu, tytoniu, hazardu i swobody seksualnej.

Kraków stał się drugą obok Londynu siedzibą Komitetu Zagranicznego Polskiej Partii Socjalistycznej.

Wydarzenia zagraniczne

23 lutego – Kuba wydzierżawiła Stanom Zjednoczonym, na czas nieokreślony, tereny pod bazę wojskową Guantanamo.

1-19 lipca – pierwszy wyścig kolarski Tour de France, którego zwycięzcą był Maurice Garin, kolarz francuski włoskiego pochodzenia.

17 grudnia – Orville Wright wzbił się w powietrze na pierwszym samolocie (pierwszy lot samolotem w pełni udokumentowany).

17 grudnia – Bracia Lumière, francuscy chemicy, opatentowali proces otrzymywania fotografii barwnych na płytach szklanych w postaci diapozytywów (autochrom lub autochrome).

Pierre Curie (1/4) i Maria Skłodowska-Curie (1/4) wspólnie otrzymali Nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki. Uhonorowano także Henri Becquerela (1/2). Maria Skłodowska-Curie, drugi raz otrzymała nagrodę Nobla, samodzielnie z dziedziny chemii w roku 1911.

Nowe książki

polskie: Stanisław Wyspiański – *Wyzwolenie*, Jerzy Żuławski – *Na srebrnym globie*. *Rękopis z Księżyca*, Wacław Berent – *Próchno*, Karol Irzykowski *Paluba*, *Sny Marii Dunin*
zagraniczne: Henry James – *Ambasadorowie* (*The Ambassadors*), Jack London – *Zew krwi* (*The Call of the Wild*)

Źródło: Wikipedia

Śrem

W 1903 roku zamieszkał w Śremie i podjął praktykę lekarską Seweryn Matuszewski. Włączył się aktywnie w narodowe i społeczne życie miasta. Zginął rozstrzelany w publicznej egzekucji 20 X 1939 roku na Rynku w Śremie.

Źródło: “*Słownik biograficzny Śremu*”

1904

Wydarzenia w Polsce

6 października – Gdańsk: otwarcie Królewskiej Wyższej Szkoły Technicznej.

Muzeum Narodowe w Krakowie przejęło

Dom Matejki, który - nabyty w 1896 od rodziny artysty przez Towarzystwo Jana Matejki - został otwarty w 1898.

Parlament pruski przegłosował wymierzoną w Polaków ustawę budowlaną o osadnictwie, na podstawie której chciano ograniczyć możliwość budowy domów przez Polaków w zaborze pruski.

Wydarzenia zagraniczne

7 stycznia zostaje ustanowiony pierwszy międzynarodowy radiowy sygnał CQD, oznaczający zagrożenie na morzu i nawoływanie o pomoc. Dwa lata później sygnał ten zostaje zmieniony na sygnał w alfabecie Morse’a SOS.

20 stycznia – Filoteo Alberini otworzył w Rzymie pierwsze kino „Cinema Moderno”. Turyński optyk Arturo Ambrosio nakręcił krótkie filmiki dokumentalne z manewrów wojskowych w Alpach i wyścigów samochodowych (pierwsze włoskie filmy).

30 kwietnia – Oskar Messter na wystawie światowej w St. Louis po raz pierwszy przedstawił międzynarodowej publiczności obrazy dźwiękowe (nakręcił w tym celu specjalnie kilka filmów w języku angielskim, m.in. *The Whistling Bowerly Boy*).

24 lipca – lody w stożkowym wafle wynalazł niejaki Charles E. Menches w trakcie targów handlowych w St. Louis w USA.

Nowe książki

polskie: Stefan Żeromski – *Popioły*, Tadeusz Rittner – *W małym domku*, Stanisław Wyspiański – *Noc listopadowa*, *Akropolis*
zagraniczne: Joseph Conrad – *Nostramo*, Jack London – *Wilk morski* (*The Sea-Wolf*), Anton Czechow – *Wiśniowy sad*

Źródło: Wikipedia

Śrem

26 lipca urodził się w Śremie Wacław Binkowski; botanik, profesor gimnazjum i liceum śremskiego, regionalista i badacz przyrody. Zmarł 10 VIII 1976 roku. Biblioteka Publiczna posiada w swoich zbiorach pracę magisterską Wacława Binkowskiego z roku 1928 pt. „*Roślinność wodna, błotna i nadbrzeżna Koryta Starej Warty w Śremie*”.
Źródło: „*Słownik biograficzny Śremu*”

1905

Wydarzenia w Polsce

7 lipca – prezydentem Lwowa został Michał Michalski.

10 listopada – wprowadzono stan wojenny ukazem cara Mikołaja II Romanowa na całym terytorium Królestwa Polskiego.

28 grudnia – w Królestwie Polskim rozpoczął się strajk powszechny przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego.

Założenie najstarszego w Polsce klubu piłkarskiego - Resovia Rzeszów.

Podczas rewolucji w Rosji doszło do podziału Polskiej Partii Socjalistycznej na PPS Frakcja Rewolucyjna (Józef Piłsudski), której celem była przede wszystkim walka o niepodległość oraz PPS Lewica (Maria Koszutska), której celem była przede wszystkim walka o prawa robotników.

Wydarzenia zagraniczne

13 maja – w Paryżu zadebiutowała Mata Hari.

100 lat temu – wydarzenia na świecie, w Polsce, w Śremie

30 czerwca – Albert Einstein opublikował szczególną teorię względności, zawierającą równanie $E=mc^2$.

5 października – trzeci samolot braci Wright o nazwie Wright Flyer III, pilotowany przez Wilbura, odbył lot o długości 39 minut, pokonując 24 1/2 mili (39,43 km). Był to pierwszy samolot, który utrzymał się w powietrzu ponad pół godziny.

Nagrody Nobla

z fizyki – Philipp Lenard

z chemii – Adolf von Baeyer

z medycyny – Robert Koch

z literatury – Henryk Sienkiewicz

nagroda pokojowa – Bertha von Suttner

Nowe książki

Heinrich Mann – *Profesor Unrat (Professor Unrat)*

Źródło: Wikipedia

Śrem

W 1905 roku Sylwester Szczepski; właściciel wiatraka i zwolennik postępu technicznego, uruchomił młyn parowy o zdolności przemiałowej 15 ton zboża na dobę. Młyny parowe stanowiły wówczas dużą konkurencję dla wiatraków zarówno pod względem wydajności, jak i jakości produkcji.

Źródło: „*Dzieje Śremu*” pod red. S.Chmielewskiego, „*Słownik biograficzny Śremu*”

1906

Wydarzenia w Polsce

26 kwietnia – pierwszy na ziemiach polskich bieg przełajowy: Lwów, dystans 3 200 m, Józef Mostowy, 15.50,4 s.

13 czerwca – w Krakowie powstał Klub Sportowy Cracovia.

13 października – powstała Szkoła Główna Handlowa.

Ustawa wiedeńskiej Rady Państwa o budowie kanału łączącego Dunaj z Wisłą, z portem rzeczny w Krakowie.

W Warszawie powstało Towarzystwo Literatów i Dziennikarzy Polskich.

Wydarzenia zagraniczne

15 marca – została zarejestrowana brytyjska kompania Rolls-Royce Ltd., produkująca samochody i silniki lotnicze.

7 kwietnia – erupcja wulkanu Wezuwiusz we Włoszech zdevastowała Neapol, zostało zabitych ponad 100 osób.

19 kwietnia – Pierre Curie, francuski fizyk, mąż Marii Skłodowskiej-Curie zginął przejechany przez konny wóz ciężarowy.

22 sierpnia – amerykańska kompania „Victor Talking Machine Company” wyprodukowała pierwszą komercyjną płytę gramofonową.

Lee De Forest wynalazł Triodę, lampę wzmacniającą, co później umożliwiło rozwój radia, telewizji, radaru i wreszcie wywarło ogromny wpływ na rozwój komputera.

Nowe książki

polskie: Wiktor Gomułicki – *Wspomnienia niebieskiego mundurka*, Gabriela Zapolska – *Moralność pani Dulskiej*.

zagraniczne: Maksim Gorki – *Matka (Mam)*, Hermann Hesse – *Pod kołami (Unterm Rad)*

Źródło: Wikipedia

Śrem

W roku 1906 w zaborze pruskim miał miej-

sce masowy strajk dzieci. Fala oburzenia zaczęła narastać w związku z zaprzestaniem nauczania religii w języku polskim. Dzieci śremskie odmówiły przyjęcia niemieckich podręczników, a protest ten stał się przykładem za którym poszły inne szkoły powiecie. 25 września rozpoczął się strajk dzieci śremskich, który trwał do lipca następnego roku .Uczestników tych wydarzeń spotkały dotkliwe represje. W lutym 1907 roku z gimnazjum śremskiego usunięto 13 uczniów, po dodatkowym egzaminie z języka niemieckiego przywrócono 11. Wśród wydalonych uczniów byli pochodzący ze Śremu Michał Hieronim Szubert, syn rzeźnika i Kazimierz Aleksander Kujawski, syn malarza.

Biogram Kazimierza Kujawskiego znajduje się w „*Słowniku biograficznym Śremu*”.

Źródło „*Dzieje Śremu*” pod red. S.Chmielewskiego, „*Słownik biograficzny Śremu*”

1907

Wydarzenia w Polsce.

22 października - pierwszy start i zagraniczne zwycięstwo polskiego lekkoatlety: Praga, bieg na 3 000 m, Józef Kawecki, 10.13,8 s.

Zawieszono działalność Polskiej Macierzy Szkolnej.

Olkusz: uruchomiono fabrykę naczyń emaliowanych Petera Westena.

Łódź: uruchomiono pierwszą elektrownię.

Wydarzenia w Polsce.

6 stycznia – Maria Montessori, pierwsza kobieta lekarz we Włoszech, otworzyła w Rzymie przedszkole dla dzieci rodziców pracujących (Casa dei Bambini).

22 marca – pierwsza taksówka z taksometrem kursowała po ulicach Londynu.

1-9 sierpnia – Robert Baden-Powell przewodził pierwszemu obozowi na wyspie Brownsea w Anglii, który zapoczątkował dzieje skautingu.

Bracia Lumière uruchomili produkcję płyt do zdjęć w barwach naturalnych, co stało się debiutem rynkowym fotografii barwnej.

Amerykanin James Murray Spangler skonstruował pierwszy elektryczny odkurzacz przenośny. W 1901 w Anglii skonstruowano pierwszy stacjonarny odkurzacz elektryczny. Została założona amerykańska agencja prasowa United Press International

Nowe książki

polskie: Włodzimierz Perzyński *Pamiętnik wisielca, Sławny człowiek* , Gabriela Zapolska – *Ich czworo*

zagraniczne: Guillaume Apollinaire – *Dziecięćdziesiąt dziewięć dziewic (Les onze mille verges)*.

Nowe prace naukowe

Henri Bergson – *Ewolucja twórcza (Creative Evolution)*, William James – *Pragmatyzm (Pragmatism: A New Name for Some Old Ways of Thinking)*.

Źródło: Wikipedia

Śrem

W 1907 roku rozpoczęto budowę miejskiej sieci wodociągowej. Założono wówczas Wodociągi Miejskie, które połączono z Gazownią tworząc jeden Zakład Komunalny, z odrębnymi statutami oraz regulaminami, podlegający nadzorowi urzędników miej-

skich oraz Komisji Gazowni i Wodociągów. Do tej pory mieszkańcy radzili sobie wykarczując studnie, rzekę lub źródła. W 1856 roku powstała pierwsza publiczna studnia artezyjska, kolejna w roku 1861, ponadto było jeszcze kilka studni na „Pumpenplatz”. Poza zaspokajaniem potrzeb mieszkańców miasta studnie służyły także bezpieczeństwu przeciwpożarowemu. W latach 1864 – 1907 obowiązywał w Śremie specjalny regulamin korzystania ze studni publicznych.

Źródło: „*Tradycja i współczesność. 100 – lecie wodociągu śremskiego 1907-2007*” oprac. Bartosz Żeleźny

1908

Wydarzenia w Polsce

26 marca – w Warszawie uruchomiono pierwszą elektryczną linię tramwajową.

4 czerwca – Mistrzostwa Galicji w chodzie sportowym: trasa Stryj-Lwów, dystans 70 km, Tadeusz Kuchar, 9:01.30,0 s. (z 2 obowiązkowymi 20-min. przerwami).

4 października – pierwszy Polak przebiegł 400 m w czasie krótszym niż 1 minuta: Tadeusz Kuchar (Pogoń Lwów), czas: 56,7 s.

Łódź: zainstalowano pierwsze elektryczne oświetlenie ulic i placów (gazowe istniało od 1867).

Ostrów Wielkopolski: powstał, jako pierwszy polski w Poznańskim, Gimnazjalny Klub Sportowy Venetia.

Antoś po raz pierwszy w Warszawie – pierwszy dłuższy polski film fabularny

Wydarzenia zagraniczne

1 stycznia – kula reprezentująca koniec starego roku i początek nowego, zostaje opuszczona po raz pierwszy na Times Square w Nowym Jorku.

12 lutego – rozpoczął się rajd samochodowy dookoła świata z Nowego Jorku do Paryża.

5 maja - nowojorski sędzia Lacombe postanowił, że filmy są chronione przez prawo autorskie.

13 lipca – kobiety po raz pierwszy biorą udział w zmaganiach olimpijskich.

6 listopada – Dzikie Zachód: Najprawdopodobniej bandyci Butch Cassidy i Sundance Kid zostali zabici w Boliwii, otoczeni przez oddział żołnierzy. Było dużo pogłosek zaprzeczających tym informacjom i ich groby zostały bezimiennie.

na południu Francji w miejscowości Le Moustier, został odnaleziony szkielet chłopca Neandertalczyka, sprzed około 40 tys. lat.

w Anglii wychodzi pierwsze wydanie encyklopedii dla dzieci (The Children’s Encyclopædia), encyklopedia ta była wydawana do 1964.

Nowe książki

polskie : Stefan Żeromski – *Dzieje grzechu*, Maria Konopnicka – *Rota*

zagraniczne: Gilbert Keith Chesterton – *Człowiek, który był Czwartkiem (The Man Who Was Thursday)*, Lucy Maud Montgomery – *Ania z Zielonego Wzgórza (Anne of Green Gables)* Maurice Maeterlinck – *Niebieski ptak (L’Oiseau Bleu)*

Źródło: Wikipedia

Śrem

W kwietniu 1908 roku rozpoczęły się prace

związane z budową wieży wodociągowej. Miała ona pełnić funkcję zbiornika wyrównawczego ciśnienia wody w sieci wodociągowej. Umieszczono w niej również zbiornik zapasowy. Kiedy po licznych zawirowaniach wszystkie procedury dobiegły końca, w dniu 22 czerwca Magistrat w Śremie wydał pozwolenie na budowę. Prace budowlane zakończono w roku 1913.

30 grudnia 1918 roku grupa harcerzy z Drużyny im. Tadeusza Rejtana pod dowództwem Mariana Kujawskiego wywiesiła na wieży ciśnien pierwszą polską flagę.

Źródło: „*Tradycja i współczesność. 100 – lecie wodociągu śremskiego 1907-2007*” oprac. Bartosz Żeleźny

1909

Wydarzenia w Polsce

27 maja – w Ostrowie Wlkp. powstała Ostrowia, jeden z pierwszych polskich klubów piłkarskich.

Decyzja o kasacji Fortu VII Zbaraż.

Wydarzenia zagraniczne

9 czerwca – Alice Huyler Ramsey, 22-letnia gospodyni domowa i matka z New Jersey, jako pierwsza kobieta przejechała samochodem wzdłuż USA, z Nowego Jorku do San Francisco (około 6 116 km).

25 lipca – Francuz Louis Bleriot dokonał pierwszego przelotu samolotem nad kanałem La Manche.

Karl Landsteiner, austriacki lekarz patolog i immunolog, laureat Nagrody Nobla 1930, odkrył klasyfikację ludzkiej krwi.

amerykańska Rada Uproszczenia Pisowni wydała słownik trudnych wyrazów

założono Chińską Bibliotekę Narodową w Pekinie

Nowe książki

polskie : Helena Mniszkówna – *Trędowata*, Włodzimierz Perzyński – *Michalik z PPS*, Władysław Reymont – *Chłopi*, Henryk Sienkiewicz – *Dzieci*

zagraniczne: Frances Hodgson Burnett *Kraina błękitnych kwiatów (The Land of the Blue Flower)*, *Tajemniczy ogród (The Secret Garden)*, Jack London – *Martin Eden*

Lucy Maud Montgomery – *Ania z Avonlea (Anne of Avonlea)*

Nowe prace naukowe

Zagraniczne: Włodzimierz Lenin – *Materiaлизм a empiriokrytycyzm*

Źródło: Wikipedia

Śrem

W 1909 roku Koła Śpiewackie Polskie zyskało nowego prezesa, został nim Czesław Dutkiewicz, dotychczasowy dyrygent chóru. Przez pewien czas łączył obie te funkcje, odgrywał dużą rolę w życiu Koła ożywiając jego działalność. W celu poszerzenia repertuaru nawiązano współpracę z Towarzystwem Śpiewu Panien. 14 lutego 1909 r. na walnym zebraniu połączono oficjalnie oba zespoły w jeden chór. Koło Śpiewackie organizowało liczne koncerty, wieczornice oraz zjazdy chórów, uświetniało uroczystości miejskie i kościelne.

Źródło: *monografia „120 lat Koła Śpiewackiego Moniuszko w Śremie” „Dzieje Śremu” pod red. M. Rezler*

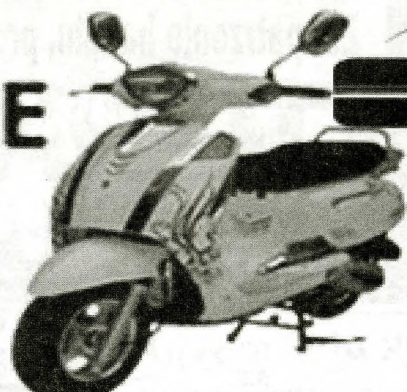

GREEN BIKE

GREEN BIKE

ul. Zielona 15
Śrem 63-100
od zawsze z wami

www.biuroserwis.net
biuro@biuroserwis.net

MERIT

wszystko dla biura

Przyszłość jest jasna, przyszłość to Merit.
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MERIT
 63-100 Śrem, ul. Mickiewicza 3
 tel. (061) 28 33 058, (061) 28 10 385
biuro@biuroserwis.net
 Zapraszamy od poniedziałku do piątku
 w godz. 8.00-16.00, w soboty 9.00-12.00
 teraz także pieczątki, wizytówki, gadżety reklamowe

"OAZA"

Restauracja-Kawiarnia

63-100 Śrem
ul. Promenada 5
tel. 28 37 393

Organizujemy:
 uroczystości rodzinne
 przyjęcia.

Oferujemy: stół Bilardowy, smaczne jedzenie i miłą obsługę.
 Zapraszamy: czwartek, piątek, sobota od godz. 16:00,
 niedziela od godz. 14:00

SKLEP PAPIERNICZY

HURT - DETAL

MAJOR

BIUROSERWIS

Art. szkolne, biurowe
 Art. twórczości plastycznej
 Ksero, wydruk A4-A3 kolor
 Ksero wielkoformatowe A0+
 Pieczątki, wizytówki
 Oprawa prac, laminowanie

Śrem ul. Mickiewicza 1
 tel./fax 061 28-37-965
 kom 510-101-865
 kom 510-101-864
majorsklep@neostrada.pl

ZAPRASZAMY: Pon - Pt. 8³⁰ - 18⁰⁰
 Sob. 9⁰⁰ - 13⁰⁰

SALON FRYZJERSKI

Dorota Osńska

tel. 0 61 28 30 491
 63-100 Śrem
 ul. Wyszyńskiego 8

Statek Wycieczkowy "Bajka"
 zapraszamy na przystań w Śremie przy ul. Nadbrzeżnej
www.spbajka-srem.cop.pl

STACJA DIAGNOSTYCZNA

Śrem, ul. Sikorskiego 45, tel. (0 61) 2834363

czynna: od poniedziałku do piątku 7:00-17:00 w soboty 8:00-12:00
SPRAWDŹ CZY JEDZIESZ BEZPIECZNIE !

ŚREM
 RYNEK

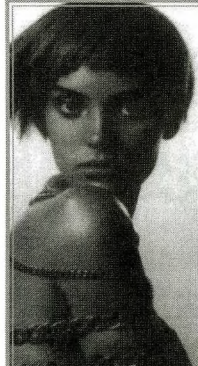
catering
 obiady dla firm

www.cafeole.com.pl
 tel. 061 28 10 190

Cafe ole!

RESTAURACJA KAWIARNIA

SALON FRYZUR

Zaprasza
 od Poniedziałku do Piątku
 10-20
 Soboty
 9-14

63-100 SREM, ul. Sikorskiego 3
 tel. 061 281 01 49

L'ORÉAL
PROFESSIONNEL

P.P.H.U. OSIŃSKI

PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY FIRM:
BOSCH **Makita**

SERWIS - SPRZEDAŻ

NARZĘDZIA RĘCZNE
 ELEKTRONARZĘDZIA
 OKUCIA BUDOWLANE

ul. Wyszyńskiego 8
 63-100 Śrem
 tel./fax 061 283 04 91

www.techniki.pl
srem@techniki.pl

techniki sanitarne

Pon-Pt 7.00-17.00
 Sobota 8.00-13.00

63-100 Śrem
 ul. Łazienkowa 1
 tel./fax. (061) 283 00 76

62-052 Komorniki
 ul. Polna 65
 tel. (061) 810 83 96
 fax. (061) 810 77 02

Apteka „Nad Wartą”
 ul. Popiełuszki 2,
 63-100 Śrem
 tel. 061 28 35 654
 Godziny pracy:
 pn-pt 8.00-20.00
 sob 8.00-14.00

JAR-PAK
Rok założenia 1992
Siedziba
63-230 Witaszyce,
Witaszyczki 53/3
tel./fax 062 740 1889
Śrem, ul. Nadbrzeźna 3,
tel./fax 061 2834979

Zaopatrzenie handlu, produkcji i gastronomii

cukiernictwo rzeźnictwo
gastronomia opakowania

czynne:
pn.-pt. 8-16
sob. 9-13

www.jarpak.pl

P **hurt-detal**

DENTAL
Poznańska Prywatna Przychodnia Stomatologiczna

Śrem, ul. Kilińskiego 1
tel. (61) 283-33-37

Bukieciarnia
Izabela Kónoch
specjalistka florystyki ślubnej

ul. Wyszyńskiego 16
63-100 Śrem
61 28 30 142
600 384 854

U nas kupisz bukiet z duszą:
- ślubny
- dla żony i teściowej
- dla szefa i koleżanki.
Wykonujemy również:
- wieńce i wiązanki pogrzebowe
- dekoracje nagrobne
- wszelkie dekoracje wnętrz z kwiatów żywych i sztucznych.

Wręczając kwiaty wyrażasz emocje, my pomożemy Ci w tym!
Bukieciarnia gwarancją Twojego zadowolenia.

PRACOWNIA REKLAM

0604 530 076
glasst@wp.pl

MANTIKORA
grafika reklamowa, strony internetowe
www.mantikora.pl, studio@mantikora.pl, tel. 792 262 205

Rzepka
PRODUKCJA WĘDLIN I WYROBÓW GARMAŻERYJNYCH

RZEŹNICTWO I WĘDLINY s.c. RZEPKA
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 7, 63-100 Śrem,
tel. 061 28 30 840

Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe

DUO-TECH
INTELIGENTNE BUDYNKI
INSTALACJE ELEKTRYCZNE

ul. Mickiewicza 23/4
63-100 Śrem
biuro@duo-tech.pl
tel./fax 061 28 299 28

SKARPETY RAJSTOPY
DUŻY WYBÓR:
DAMSKIE
MĘSKIE
DZIECIĘCE
ZDROWOTNE
RENOMOWANE FIRMY
CENY OD 2 ZŁ
ŚREM,
UL. KOŚCIUSZKI 20
(DEPTAK)

MUSIC LINE
WALDEMAR ŁASINSKI

ul. Kopernika 21D/10
63-100 Śrem
NIP 785-119-19-37
Tel kom. 502595417
stacj. 061 2837727
FAX: 061 2829928
www.musicline.pl
biuro@musicline.pl

Jako za dawnych lat...

Złoty Liść Artistic Decorations - Studio Fotograficzne Śrem, Okulickiego 8a/b, www.zlotylisc.pl

studio czy plener? ślub lub rodzina?
klasycyzm bądź artyzm?
Masz swój własny pomysł fotograficzny?
Zapraszamy!!!
Zrealizujemy go wspólnie.
proponujemy:
sesje fotograficzne ślubne, uroczystości okolicznościowych; zdjęcia pamiątkowe; albumy,
zaproszenia, passe partout; reprodukcje zdjęć i obrazów; pomoc w aranżacji wnętrza
kontakt: Paula 506 082 819 Michał 668 316 654, email: zloty.lisc@wp.pl

SKLEP RYBNY
Stefan Misiaczek
tel. 0 603 40 30 16

W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY ŻYWE RYBY!

godziny otwarcia:
od pon. do pt. 9.00 - 17.00
w czwartki do 18.00
w soboty 9.00 - 12.00

W czwartki polecamy świeżego pstrąga
-doskonały na grilla!

Śrem, ul. Powstańców Wlkp. 7 c
(na przeciwko Dworca PKS)